УСТАВ

НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

„НАДЕЖДА 1883“ с. Полски Сеновец, общ. Полски Тръмбеш

Народно читалище „Надежда 1883“ е създадено през 1883 година от група будни и ученолюбиви, млади сеновчани. Неговите основни цели и задачи са създаване, опазване и разпространяване на духовна култура, развиване на творческите способности, задоволяване културните потребности и интереси на населението, разширяване възможностите за информираност и общуване между хората, подпомагане на социалния живот на общността.

Като единствен културен център на територията на селото, Народно читалище „Надежда 1883“ е инициатор, организатор и изпълнител на многообразна културна, просветна и информационна дейност.

Днес и в бъдеще, чрез своята художествено – творческа, културно просветна и информационна дейност, читалището ще участва и влияе за духовното обогатяване на населението, за културното развитие на село Полски Сеновец. Ще допринася за осигуряването на по широк достъп до новите информационни технологии, модерни средства на комуникация и глобално общуване.

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С този устав, съобразен със Закона за народните читалища (обнародван в ДВ бр. 42 от 5 юни 2009г. и с последно изм. ДВ. бр.16 от 10 Февруари 2026г.), се уреждат основните положения на вътрешно-нормативната уредба на читалището в зависимост от специфичните условия, при които се развива неговата дейност.

Чл.2. /1/. Народно читалище „Надежда 1883“ е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза със седалище в с. Полски Сеновец, община Полски Тръмбеш, и адрес на управление – с. Полски Сеновец, регистрирано в Окръжен съд – Велико Търново с Ф.Д. №1105/1997 г. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на пол и възраст, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

/2/ Читалището се представлява заедно и поотделно, както от Председателя, така и от Секретаря.

/3/. Народно читалище "Надежда 1883" е самоуправляващо се, независимо и самостоятелно културно – просветно сдружение на територията на село Полски Сеновец. То е създадено и работи на принципите на демократизма, доброволността и автономията. С дейността си изпълнява и държавни културно – просветни задачи.

/4/. Народно читалище "Надежда 1883" е основано през 1883 година и притежава акт №175 за публична общинска собственост върху недвижими имот, находящ се в село Полски Сеновец, община Полски Тръмбеш, кв.34 парцел XIII по плана на селото, предоставени права върху имота с решение №740/22.06.2000г. на Областен управител Велико Търново.

/5/ Читалището е вписано в регистъра на Министерството на културата под № 1367 от 20.05.2025г.

Чл.3. Наименованието е :

„Народно читалище „ Надежда 1883“, което наименование при необходимост ще се изписва и на латиница по следния начин: “Narodno chitalishte „Nadezhda 1883“. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване.

Чл.4. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебните заведения, детски градини, предприятия, фирми, културните институти, църквата, обществените и стопански организации, неправителствени организации, както и с професионални културни институти, творчески групи и дружества в областта на извършваната от тях културно-просветна, социална и информационна дейност. Читалището поддържа най-тесни връзки за сътрудничество и координация на културната дейност, организирана от общината и участва активно в организацията и провеждането на общоградски и общински културни прояви. Съобразява своята дейност със стратегията на общината в областта на културата.

Чл.5. Читалището поддържа отношение на сътрудничество и координация с държавните и обществени органи и организации от различни нива, на които закона възлага определени задължения в областта на културата.

Чл.6. Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации в общината, региона и страната, да членува в читалищен съюз за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията на Закона за народните читалища.

ГЛАВА ВТОРА
ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 7. Основната цел на читалището е да задоволява потребностите на населението на с. Полски Сеновец, свързани със :

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност;
2. запазване на обичаите и традициите на населението в областта на културата и фолклора;
3. развитие на творческите способности, разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. създаване на условия за общуване между хората, възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание. Изграждане на по-добър имидж на село Полски Сеновец и жителите му;
5. възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
6. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
7. осигуряване на достъп до информация;
8. подобряване и обогатяване на материалната база на читалището;
9. членуване и създаване на национални и международни партньорства и мрежи;
10. осигуряване на финансова устойчивост.

Чл. 8. За постигане на целите по чл. 7 читалището извършва основни дейности като:

1. уреждане и поддържане на обществена библиотека за свободен достъп, в която се събира, съхранява и предоставя за ползване библиотечен фонд, извършва се библиотечно – информационно обслужване и предоставя достъп до автоматизирани мрежи на различни обществени библиотеки;
2. създаване и поддържане на електронни информационни мрежи и информационен център за свободен достъп до интернет, предоставяне на компютърни и интернет услуги, социални и информационни услуги;
3. младежки дейности;
4. развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
5. организиране на клубове по интереси за проучвателна и събирателна дейност в областта на фолклора, етнографията, краеведството и др. организиране свободното време на учениците през летните месеци;
6. организиране на честванията, празненства, концерти, спектакли, театър и издаване на печатни материали;
7. организиране на кино– и видеопоказ, на фото–, фоно–, филмо и видеотеки;
8. създаване и съхраняване на музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство;

9. извършване на рекламна дейност;
10.извършване на посредническа дейност;
11. разработване и реализиране на проектни предложения, като бенефициент и /или като партньор към оперативни програми и/ или схеми за безвъзмездно финансиране, съфинансирани от Европейски фондове, към донорски програми и организации от Европа, Америка и всички държави по света.

Чл. 9. Читалището може да развива допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в чл.7 цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл. 10. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:
1.за хазартни игри и нощни заведения;
2.за дейности на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3.за постоянно ползване от политически партии и организации;
4.на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членове на техните семейства.

Чл. 11. Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища. Такова сдружение няма право да управлява и да се разпорежда с имуществото на нашето читалище.

ГЛАВА ТРЕТА
ЧЛЕНСТВО

Чл. 12. /1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.
/2/ Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:
1.Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат в срок членския си внос - определен от Общото събрание, и имат право да избират и да бъдат избирани.
2.Спомагателните членове са лица до 18 години, които участват в дейността на читалището, нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас.
/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите и задачите на читалището, подпомагат неговата дейност, поддържат и обогатяват материалната му база и имат право на 1/един/ глас в Общото събрание.
Колективни членове могат да бъдат:
1.професионални организации;
2.стопански организации;
3.търговски дружества;
4.кооперации и сдружения;
5.културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи;
/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани, самодейци и читалищни дейци с изключителни заслуги за читалището. Могат да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.
/5/ Лицата, които дарят предмети и средства на стойност над 500 лева се вписват в книгата за дарение на читалището и се спазва тяхната дарителска воля. Те могат да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.
/6/ Членовете на читалището са задължени да:
1.спазват устава;
2.плащат определения от Общото събрание членски внос;
3.пазят и полагат грижи за обогатяване на читалищното имущество;
4.защитават престижа, доброто име и интересите на читалището.

/7/ Читалище „Надежда 1883" събира членски внос от своите членове, в размер приет на Общото събрание на читалището, като същия следва да бъде заплатен в срок до 30 март на текущата календарна година.

/8/ Членовете на читалището имат право да участват в обсъждането на въпроси от дейността му и да получават информация за работата на ръководните органи.

/9/ Членството се учредява:

1.със заявление и решение на Настоятелството:

2.продължава с акта на плащането на членския внос. Същият е годишен и следва да бъде заплатен до 30 март на текущата година. Води се регистър на читалищните членове.

/10/ Членството се прекратява:

1.с писмено заявление на читалищния член;

2.когато не е платен годишния членския внос в срок до 30 март на текущата календарна година;

3.когато общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушение на Устава, за поведение, уронващо доброто име на читалището.

/11/ЧЛЕНОВЕТЕ на НЧ „ Надежда 1883" имат право:

1.да избират ръководни органи и да бъдат избирани;

2.да получават информация за дейността на читалището;

3.да участват в обсъждане на дейността на читалището;

4.да ползват с предимство неговата база и услугите му.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА
ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.13. Органи на самоуправление на читалището са:

1. Общото събрание;
2. Настоятелството;
3. Проверителната комисия.

Чл. 14. /1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание.

/2/ Общото събрание се състои от всички членове, имащи право на глас.

Чл. 15. /1/ Общото събрание:

1.изменя и допълва Устава;

2.избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя;

3.приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4.изключва членове на читалището;

5.определя основни насоки на дейността на читалището;

6.взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищни сдружения;

7.приема бюджета на читалището;

8.приема годишния отчет до 30 март на следващата година;

9.определя размера на членския внос;

10.отменя решения на органите на читалището;

11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13.взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 16. /1/ Редовно общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж в годината, като на 3 /три/ години е Отчетно-изборно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището имащи право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането, Проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно Общо събрание

от свое име.
/2/ Поканата за Общото събрание трябва да съдържа дневен ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 /седем/ дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и други общодостъпни места в селото, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за Общото събрание.
/3/ Общото събрание е законно, ако на него присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с 1/един/ час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно Общо събрание и не по-малко от половината читалищни членове плюс един при извънредно Общо събрание.
/4/ Решенията по чл. 15, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 от Устава се вземат с мнозинство най –малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.
/5/ Решенията се вземат с явно или тайно гласуване.
/6/ Две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред Окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.
/7/ Прокурорът може да иска от Окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение наОбщото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.
Чл. 17. /1/ Изпълнителен орган на читалището е НАСТОЯТЕЛСТВОТО. То се състои най- малко от 3 /трима/ членове, избрани за срок до 3 /три/ години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен. НАСТОЯТЕЛСТВОТО се свиква на заседание най-малко веднъж на тримесечие. При необходимост могат да се канят читалищни членове и служители или членове на Проверителната комисия.
/2/ Настоятелството взема решение с повече от половината на членовете си.
Правомощия и задължения:
1.свиква общото събрание;
2.осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
3.подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4.подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището;
5.приема нови членове на читалището въз основа на подадена молба;
6.назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
7.взема решения за назначаване и освобождаване на работещите в читалището, за тяхното морално стимулиране. Решения за сключване на договори с фирми, учреждения, институции, неправителствени организации и физически лица;
8. може да изгражда помощни комисии и работни групи по отделни проблеми и направления от дейността.
9.взема решение за сдружаване на читалището с изключение на решения свързани с чл 14, ал.1., т. 6 от ЗНЧ;
10.решение за създаване и закриване на колективи за любителско художествено творчество, школи, клубове и други;
11.внася предложение в Общинския съвет и други органи и организации за строителство, обзавеждане на сградите за закупуване на материали, финансови и кадрови условия за развитие дейността на читалището;
12.решава въпросите за откриване и закриване на допълнителни дейности, в т.ч. и стопански, за учредяване и прекратяване на търговски и граждански дружества и за участие в такива, свързани с дейността на читалището;
13. членовете на Настоятелството могат да получават възнаграждение за дейностите си, като такива с решение на Общото събрание, ако това право бъде детайлизирано и ясно бъдат посочени

условията за получаване и размера на възнаграждението.

Чл. 18. /1/ Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до 3 /три/ години.

/2/ Правомощия и задължения на ПРЕДСЕДАТЕЛЯ:

1.организира дейността на читалището съобразно Закона за Народните Читалища , Устава и решенията на Общото събрание;

2.представлява читалището;

3.свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание;

4.отчита дейността си пред Настоятелството;

5.работи съобразно задълженията, вменени му от Закона за народните читалища;

6.сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на Настоятелството.

/3/ Председателят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на Секретаря на читалището.

/4/ Председателят може да получава възнаграждение за дейността си, като такъв с решение на общото събрание, ако това право бъде детайлизирано и ясно бъдат посочени условията за получаване и размера на възнаграждението.

Чл. 19. Правомощия и задължения на Секретаря на читалището:

1.организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2.организира текущата основна и допълнителна дейност;

3.отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

4.представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/ Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 20. /1/ ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ се състои от 3 /трима/ членове, избрани за срок до 3 /три/ години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

/5/ Проверителната комисия прави годишни и текущи проверки за законосъобразно изразходване на паричните средства, стоково – материални ценности, както и за използване и поддържане на материално-техническата база на читалището;

/6/ Членовете на Проверителната комисия могат да получават възнаграждение за дейността си като такава с решение на общото събрание, ако това право бъде детайлизирано и ясно бъдат посочени условията за получаването и размерът му.

Чл. 21. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, за председател и секретар на читалището лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 22. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, декларират частните си интереси по смисъла на Закона за Сметната палата. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА
ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 23. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 24. /1/ Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общински бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

/2/ Сумите от дарения се изразходват според волята на дарителя или по решение на настоятелството, ако няма изрично изразена воля на дарителя.

/3/ Читалищното настоятелство може да награждава изявили се читалищни служители, читалищни деятели и самодейни колективи, допринесли за обогатяване на читалищната дейност и популяризиране името на читалището и общината на регионални и национални конкурси и прегледи.

Чл.25. /1/ Предвидените по държавния и общински бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната Община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление. При разпределянето задължително присъства упълномощен представител на читалището.

/2/ След утвърждаване на определената сума от Държавния общински бюджет, същата се предоставя на читалището за самостоятелно управление.

/3/ При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда и помещения средства се осигуряват от Общинския съвет.

Чл.26./1/ Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

/2/ Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на Настоятелството.

Чл.27. Недвижимо и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.28. /1/ Читалищното Настоятелство изготвя годишен отчет за приходите и разходите, който се приема на Общото събрание.

/2/ Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината в гр.Полски Тръмбеш.

Чл.29. /1/ Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на Кмета на Общината предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност.

/3/ Програмата се изпълнява от читалищата въз основа финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

/4/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред Кмета на общината и Общинския съвет доклад за съответните читалищни дейности в изпълнението на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

/5/ Докладите на читалищата от цялата община се обсъждат от Общински съвет на първото му открито заседание след 31 март с участието на представители на читалищата – вносители на докладите.

ГЛАВА ПЕТА
ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.30. /1/. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

1.дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

2.имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;

3.налице е трайна невъзможност читалището да действа или развива дейност за период две години. В този случай министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището;

4. не е учредено по законовия ред;

5. обявено е в несъстоятелност.

/2/ Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

/3/ Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.31. Счетоводната отчетност се води в пълно съответствие със Закона за счетоводството и приложимото действащо законодателство.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Народно читалище "Надежда 1883" село Полски Сеновец, с адрес на управление село Полски Сеновец е регистрирано в Окръжен съд Велико Търново с Ф.Д. №1105/1997 г. съгласно и спазване нормите на Закона за народните читалища обн. ДВ, бр.42/05.06.09г.

2. Народно читалище "Надежда 1883" има кръгъл печат с надпис и надлъжен Народно читалище "Надежда 1883" село Полски Сеновец, в средата на окръжността е разтворена книга.

3. Професионални празници на читалището 24 май – денят на славянската писменост и култура и 1 ноември – денят на народните будители.

4. С този Устав се урежда по-нататъшното развитие, управление и цялостна дейност на народно читалище "Надежда 1883" село Полски Сеновец. Уставът е приет на Общо събрание на читалището на 24.04.2010 година и влиза в сила от датата на регистрацията му във Великотърновски окръжен съд.

Този нов Устав е приет на извънредно Общо събрание на Читалището, проведено на 21.03.2026г., съобразно Закона за народните читалища, обн. ДВ бр.42 от 2009г. и отменя досега действащият Устава на Читалището.

Същият е подписан в 2 (два) екземпляра от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложения списък, представляващ неразделна част от Устава.

Председател на НЧ „Надежда 1883" с. Полски Сеновец

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ НАДЕЖДА 1883 с. Полски Сеновец